

**VISOKA ŠKOLA ZA MENADŽMENT
U TURIZMU I INFORMATICI
U VIROVITICI**

ANALIZA ZAPOŠLJIVOSTI PRVOSTUPNIKA

**VISOKE ŠKOLE ZA
MENADŽMENT U TURIZMU I INFORMATICI U VIROVITICI**

Prosinac, 2017.

ANALIZA ZAPOŠLJIVOSTI PRVOSTUPNIKA VISOKE ŠKOLE ZA MENADŽMENT U TURIZMU I INFORMATICI U VIROVITICI

1. UVOD

Dva su osnovna načina prikupljanja podataka o nezaposlenima. Prvi se odnosi na evidenciju nezaposlenih prijavljenih na zavodu za zapošljavanje, a drugi na anketiranje uzorka radna snage.

Zavod za zapošljavanje posjeduje evidenciju nezaposlenih čiji su osnovni nedostatci:

- svaka promjena kriterija za ostvarivanje naknade mijenja i broj registriranih osoba;
- neke osobe se javljaju samo zbog naknade, a da zapravo i ne traže posao;
- druge osobe zadovoljavaju kriterije nezaposlenosti, ali same traže posao;
- naziv obrazovne ustanove i godina završetka studija prilikom prijave na evidenciju nisu obavezni.

Anketa uzorka radne snage jedini je zadovoljavajući način prikupljanja podataka o nezaposlenosti u skladu s međunarodnim standardima *International Labour Organisation (ILO)*. Agencija za znanost i visoko obrazovanje u RH prikuplja podatke o studentima po završetku studija kako bi što uspješnije provela anketu o zapošljivosti ove populacije. Podatke o prvostupnicima agenciji dostavlja i Visoka škola Virovitica, ali rezultati ovih anketa skupno se obrađuju, tako da se ne vide podatci za pojedinu instituciju. Nedostatci anketnog prikupljanja podataka o nezaposlenosti su statistički problem uzorka, vjerodostojnost odgovora ispitanika i situacijske varijable.

Dodatna otežavajuća okolnost istraživanja zapošljivosti ove populacije (prvostupnika), bez obzira kojom se metodom koristili, je njena izražena pokretljivost: geografska, akademska, unutar životnog ciklusa i druge.

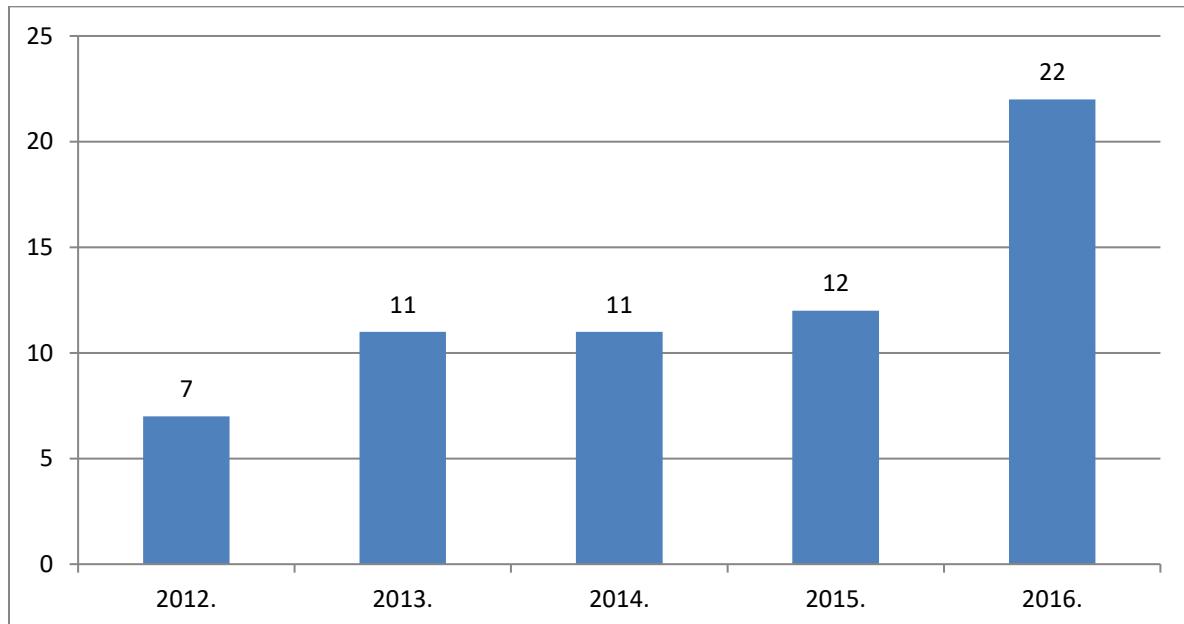
Zbog svega prethodno navedenog, analiza zapošljivosti prvostupnika Visoke škole Virovitica provedena je metodom ankete. Anketa je provedena na slučajnom uzorku od 30% prvostupnika za svaku akademsku godinu od 2011./2012. do 2015./2016. Ova praksa da se za uzorak uzima zadnjih pet akademskih godina, izuzev zadnje akademske godine 2016./2017.¹ je uobičajena.

Anketa je provedena tijekom mjeseca studenog 2017. godine anketnim upitnikom dostavljenim e-mailom. Anketni upitnik je identičan kao i prethodne 2016. godine, tako da se rezultati mogu uspoređivati i komentirati. Od ukupno 140 ispitanika, anketu je ispunilo njih 63 ili 45%. U anketi iz 2016. godine sudjelovala su 84 ispitanika, a anketu je ispunilo njih 48 ili 57%.

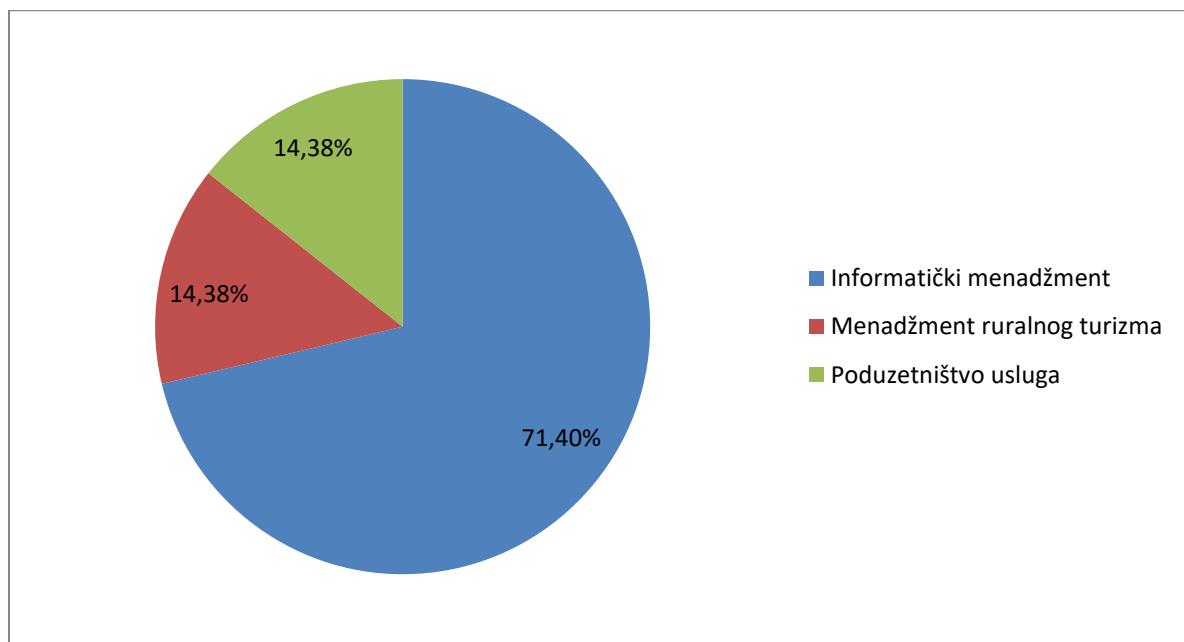
Anketu je provela Nikolina Pleša Puljić, mag.oec., a podatke je obradio i prezentirao mr. sc. Neven Garača, v. pred. Rezultati ankete daju se u nastavku.

¹ Studenti ove akademske godine stekli su status prvostupnika u 9. mjesecu 2017. dva mjeseca prije provođenja ankete.

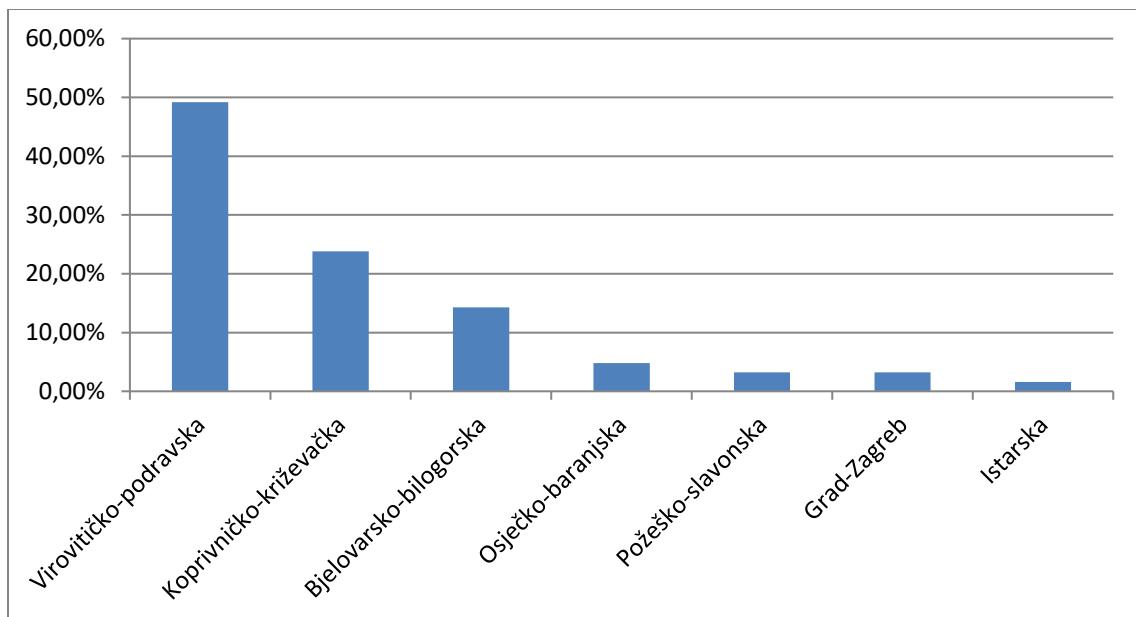
Grafički prikaz: 1. Godina završetka studija na Visokoj školi Virovitica.

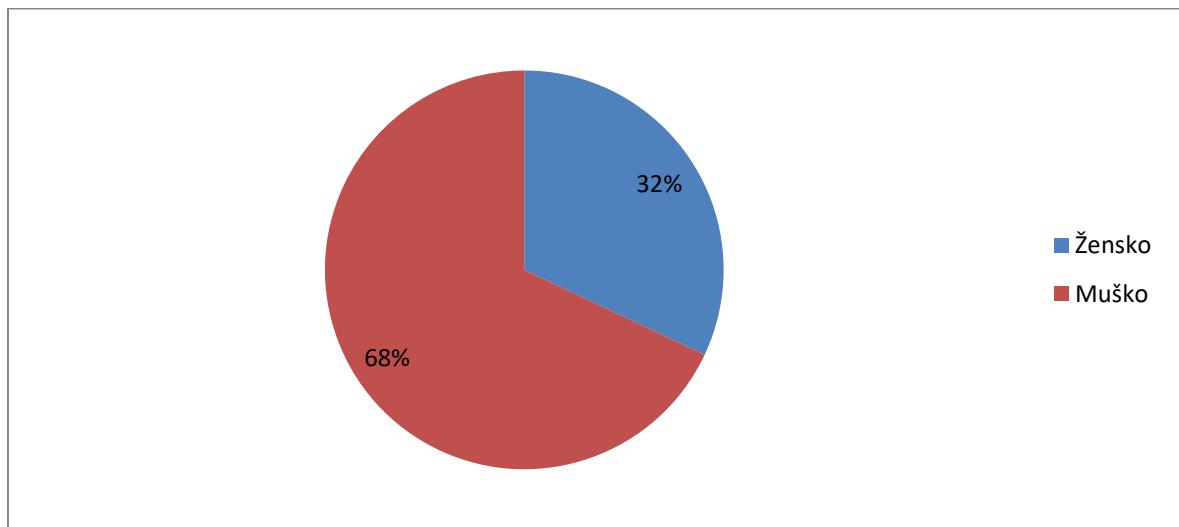
Grafički prikaz: 2. Studijski smjer završen na Visokoj školi Virovitica.

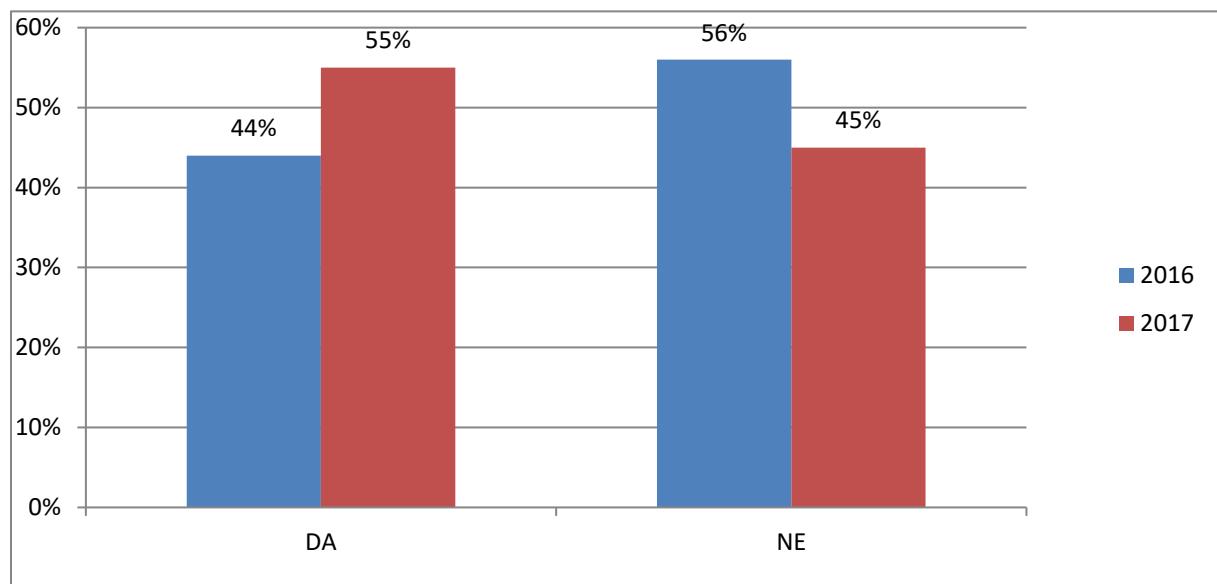
Grafički prikaz: 3. Županija prebivališta.

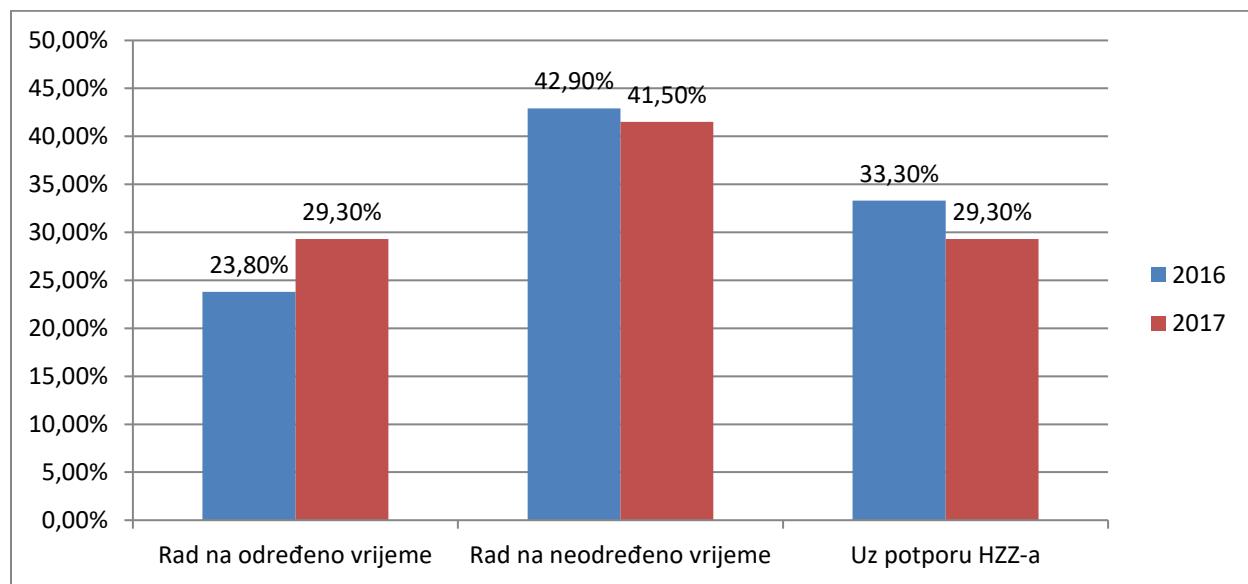
Grafički prikaz: 4. Spol ispitanika.

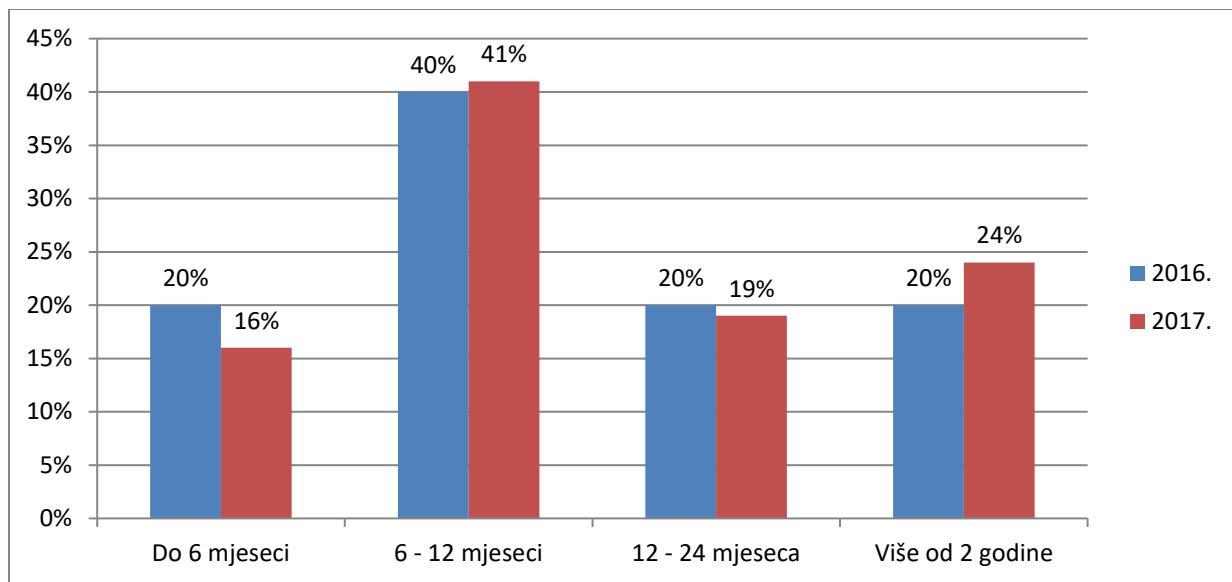
Grafički prikaz: 5. Zaposlenost nakon završetka studija na Visokoj školi Virovitica.

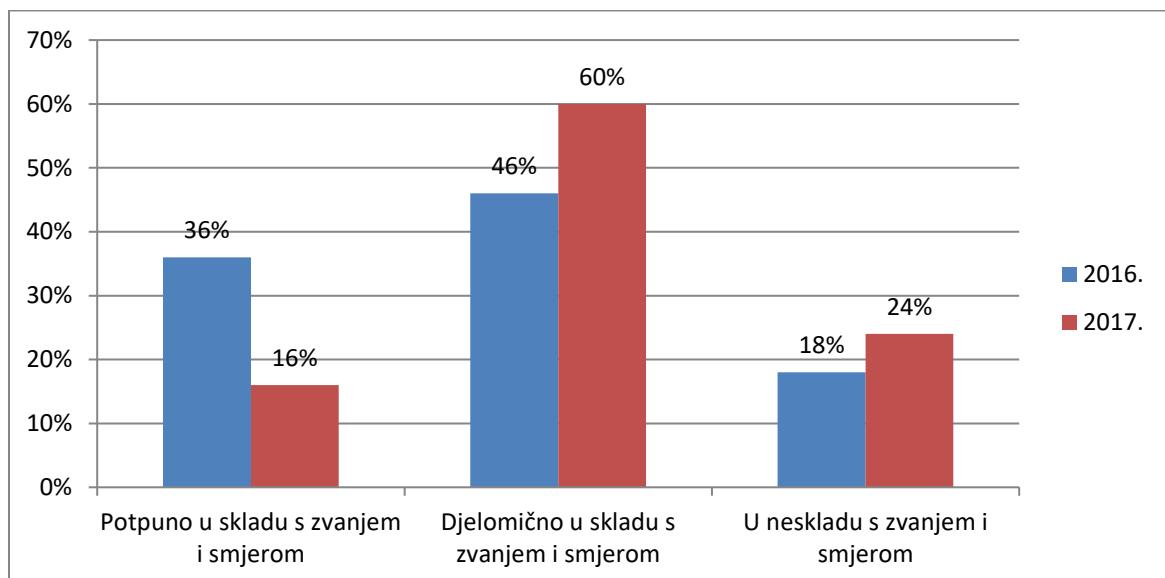
Grafički prikaz: 6. Status radnog odnosa .

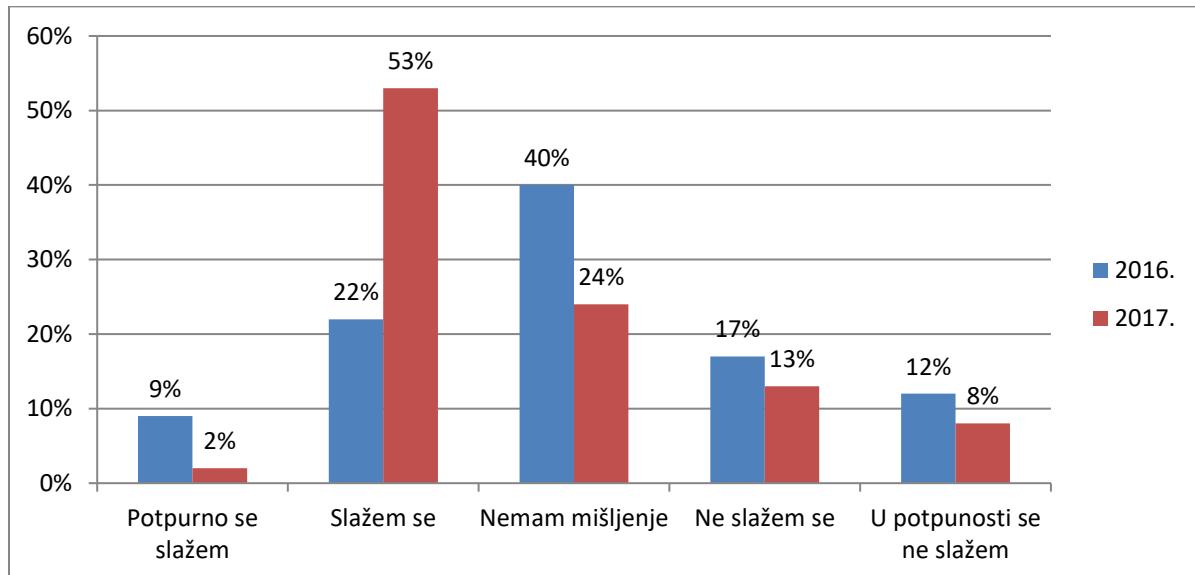
Grafički prikaz: 7. Duljina radnog staža stečenog kao stručni prvostupnik/ca.

Grafički prikaz: 8. Sukladnost poslova sa stečenim kompetencijama stručnog prvostupnika.

Grafički prikaz: 9. Znanja i vještine stečene na visokoj školi Virovitica pomogle su mi pri zapošljavanju.

2. RASPRAVA

Anketa ukazuje na 55% zaposlenih prvostupnika, odnosno na stopu nezaposlenosti od 45%. Stopu nezaposlenosti treba korigirati za procijenjenih 10% studenata koji se nalaze izvan radne snage zbog nastavka školovanja² tako da se ***anketna stopa nezaposlenosti procjenjuje na 35%***.

Ako se usporede anketni podatci iz 2016. godine kada je bilo 44% zaposlenih prvostupnika, 56% nezaposlenih, a procijenjena anketna stopa nezaposlenosti iznosi je 46% tada je ***uočljiv pozitivan pomak porasta zaposlenosti, odnosno smanjene nezaposlenosti od 10%***. Ovo se može objasniti reprezentativnijim uzorkom koji je obrađen 2017. godine, ali i pozitivnim stopama rasta BDP-a koje su utjecale na smanjenje nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj.

Na još uvijek relativno visoku stopu nezaposlenosti utjecalo je:

- visoka stopa nezaposlenosti na razini Republike Hrvatske od 11,6%, što uz Španjolsku i Grčku predstavlja najviše stope nezaposlenosti u zemljama EU. Za ilustraciju najniže stope nezaposlenosti u EU imaju Češka, 4,1% i Njemačka 4,2%³;

- visoke stope nezaposlenosti na područjima županija iz kojih dolazi najveći broj studenata Visoke škole Virovitica: Virovitičko - podravska 32,7 %, Bjelovarsko - bilogorska 27,5%, Koprivničko - križevačka 16,7%, Osječko - baranjska 28,8%, Požeško - slavonska 22,8%⁴. tako da prosječna stopa nezaposlenosti na području ovih županija iznosi 25% ili dvostruko više od stope nezaposlenosti na razini Republike Hrvatske;

- visoka stopa nezaposlenosti među mladima (dobna skupina do 25 godina) u Republici Hrvatskoj od 39%, a koja u EU iznosi 19%.⁵

Status radnog odnosa zaposlenih na neodređeno vrijeme u ovom izvještajnom razdoblju u odnosu na prethodno, nešto je lošiji (manji za 2%), povećan je rad na određeno vrijeme za 5%, ali je istovremeno smanjen rad bez zasnivanja radnog odnosa uz potporu HZZ-a za 4%. Ako se uzme u obzir tendencija fleksibilizacije radne snage koje se prije svega očituju u povećanom udjelu radnih odnosa na određeno vrijeme ovo se može smatrati dobrim trendom jer se radi o mlađim ljudima koji tek ulaze na tržište rada i uobičajeno je da karijeru započinju ugovorima na određeno vrijeme. Iako je zaposlenih na neodređeno vrijeme manji za 2%, više ohrabruje činjenica da je za 4% smanjen broj onih koji rade bez zasnivanja radnog odnosa, što znači da za vrijeme rada ostvaruju sva prava.

Promatrajući duljinu radnog staža, također se mogu uočiti blagi pozitivni pomaci u odnosu na rezultate ankete iz 2016. godine. Naime u 2017. godini duljina radnog staža od 6 do 12 mjeseci, kao i duljina radnog staža od 12 do 24 mjeseca u postotnom učešću ostala je nepromijenjena, ali je za 4% smanjeno udio onih koji rade do 6 mjeseci, a za 4% povećan udio onih koji rade više od dvije godine.

² Na Visokoj školi Virovitica na specijalističkom diplomskom stručnom studiju Menadžmenta studij je nastavilo 60 studenata. Broj studenata koji su nastavili studij na drugim visokoškolskim ustanovama nije uključen u ovu raspravu.

³ www.mrms.hr/nezaposlenost/ (1. 12. 2017.)

⁴ Županije - razvojna raznolikost i gospodarski potencijali, HGK, ur. Savić, Z., HGK, Zagreb, 2017.

⁵ www.mrms.hr/nezaposlenost/ (1. 12. 2017.)

Promatrajući sukladnost poslova na kojima su zaposleni prvostupnici sa stečenim kompetencijama mogu se uočiti lošiji pokazatelji nego prethodne godine. Broj onih čiji su poslovi potpuno u skladu sa stečenim kompetencijama manji je za 20%, a broj onih čiji su poslovi u neskladu veći je za 6%. Ipak najveći broj poslova je djelomično u skladu sa stečenim kompetencijama i to smatra najveći broj ispitanika, njih 60%.

Promatrajući status radnog odnosa, dužinu radnog staža i sukladnost poslova sa stečenim kompetencijama, kao moguće varijable kvalitete posla, može se zaključiti da oni prvostupnici koji su se zaposlili ipak imaju relativno kvalitetan posao.

U anketi provedenoj 2016. godine najlošiji pokazatelj bila je percepcija zaposlenih koliko su im znanja i vještine stečene na Visokoj školi Virovitica pomogle pri zapošljavanju. Samo njih 31% smatralo je da su im znanja i vještine stečene tijekom obrazovanja pomogle pri zapošljavanju. U anketi iz 2017. godine 55% ispitanika smatra da su im znanja i vještine stečene tijekom obrazovanja pomogle pri zapošljavanju (2% potpuno se slaže, a 53% se slaže).

KLASA: 101-01/17-01/01

URBROJ: 2189-74-17-01

U Virovitici, 7. prosinca 2017.

**Prodekan za razvoj
mr.sc. Neven Garača, v.pred**